TREI OASPEȚI ÎN „TRAVIATA”

(Costin Popa – 13 septembrie 2007)

Aseară la Operă, în Festivalul „Enescu”, toate rolurile principale din **Traviata** verdiană au fost încredințate unor invitați din străinătate. Nemaivorbind de regalul de voci românești de la opening night – o mare reușită a directorului artistic -, scopul unor asemenea distribuiri, practicate intensiv la actuala ediție a Festivalului este dublu: prezentarea unor mari vedete internaționale (vezi José Cura) și familiarizarea publicului nostru cu alte nume de circulație pe afișele europene, și nu numai, nume pe care melomanii împătimiți le cunosc numai din paginile revistelor sau ale Internetului și nu live. Lăudabilă inițiativă! Fanii operei au astfel ocazia să audă asemenea artiști cu propriile lor urechi, cu proprii lor ochi, să compare, să-și formeze păreri în deplină cunoștință de cauză, fără ajutorul CD-urilor sau al CV-urilor impresariale tipărite prin programe, cu tenta lor ultrapozitivă, cum e firesc. Mai ales în acest septembrie, punerea face-to-face a unor oaspeți cu vocile românești a arătat valoarea, forța școlii noastre de canto și interpretative. Și poate că tocmai acest spectacol cu **Traviata** a făcut demonstrația, câteodată atât de necesară.

Am urmărit-o pe frumoasa soprană rusă Natalia Ushakova în rolul Violetta Valéry. O voce puternică și interesantă, o prezență angajantă în spectacol, cu implicare emoțională și joc scenic mobil, participativ. Este o profesionistă solidă, fără doar și poate. Numai că celebrul **Brindisi** a fost cântat fără aplomb și scânteiere iar aria mare a acuzat uniformitate expresivă. Mai departe, secvența **Dite alla giovine** a fost mai mult murmurată decât abordată într-un diafan pianissimo, nuanță pe care soprana o are totuși în glas, după cum avea să probeze în **Addio del passato**. Acolo, în ultimul act, vocea sa a dovedit potențe covârșitoare în registrul central, Fa – Fa diez – Sol, pe replica **Gran Dio! non posso** sau pe coroana **Ah! gran Dio! morir sì giovine...** Înainte, în actul secund, încercând extrapolări de efect (**tu m'ami, tu m'ami, Alfredo...**), soprana cade în excese veriste care n-au de-a face cu marele Verdi. În căutarea acelorași efecte de expresie, Si bemol-ul punctului cheie **Amami, Alfredo** se decalibrează, efect al unei lipse de omogenitate în emisie, care alătură, în aria mare de exemplu, stridențe și sunete lăbărțate, note albe și distonări sau înfățișează, în actul ultim, filaje școlărești. Au existat momente (**Morrò! La mia memoria...**) în care am avut impresia unor atitudini găsite pe moment, lucru în principiu valabil dacă nu este însoțit de gesturi profane (cit. prost gust). Din lipsă de spațiu, nu pot nota totul aici. Gândul mi-a zburat însă la marile noastre soprane, distinse Violette pe scenele lumii și la București...

Italianul Roberto Aronica a expus un timbru tenoral solid, oarecum aspru dar sonor și cu impostație incisivă. Pasionat de accentele în forte, artistul a găsit cele mai bune momente ale sale în pasajele dramatice ale cabalettei din actul secund (Do-ul acut a fost ținut prelung), ca și în actul al III-lea. Cu prea puțină dolcezza în aria **De' miei bollenti spiriti**, Aronica a desenat însă o frazare corectă, plină de italianitÄ, înzestrată cu mult așteptata articulare a dublelor consoane, model genuin pentru toți ceilalți intepreți, principali sau comprimari. Actor mai degrabă static, a regăsit în actul final sensibilitatea unui Alfredo îndurerat de ultimele clipe ale iubitei.

O plăcută surpriză a fost întâlnirea cu bulgarul Vladimir Stoyanov (Giorgio Germont), bariton cu glas generos și cald, bogat aproape pe toată întinderea ambitusului. După pasajul de registru, o ușoară modificare a poziției emisiei se face resimțită pe alocuri, în aria **Di Provenza il mar**, beneficiară totuși a unei linii vocale exemplare. Cabaletta **No, non udrai rimproveri** a fost cântată

cu lejeritate, moliciune – s-o numesc donizettiană -, într-un cuvânt, cu acea morbidezza atât de rar întâlnită.

La pupitru, dirijorul Adrian Morar s-a dovedit inspirat, fapt pe care nu a reuşit să-l comunice pe de-a-ntregul ansamblurilor Operei Naţionale.

Publicul bucureştean, generos ca întotdeauna, a oferit aplauzele sale intense, în ordine, tenorului, baritonului şi sopranei, diferenţiind infinitesimal dar consfinţind un succes.